

Děvčata a chlapi,

zasílám Vám učivo o polednících a rovnoběžkách. Látka je velmi náročná a budeme ji probírat několik vyučovacích hodin. Prozatím si přečtěte, co jsou poledníky a rovnoběžky a vždy mějte u sebe zeměpisný atlas, kde si je ukazujete (jsou to ty modré čáry, které spolu tvoří síť). Součástí látky je prezentace. On-line výuku máme naplánovanou vždy na úterý od 10:00, kdy Vám příslušnou látku vysvětlím. To co je v tomto textu označeno **žlutě**, si запиšte do sešitů. Příjemné dny Vám přeje Pavel Antoš

Poledníky a rovnoběžky I.

Poledníky: Místa, kde zemská osa protíná zemský povrch, se nazývají **póly**. Polokružnice, které spojují oba póly, se nazývají **poledníky**. Každý kruh má kolem dokola 360° stupňů, máme 360 poledníků po 1° .

Hlavní poledník: Je označen 0° a prochází hvězdárnou na Greenwichi u Londýna. **Od hlavního poledníku se počítá 180° na východ a 180° stupňů na západ (dohromady 360°).** Poledník na 180° stupni tvoří spolu s hlavním poledníkem kružnici, která rozděluje zeměkouli na východní a západní polokouli.

Vlastnosti poledníků:

- všechny poledníky jsou stejně dlouhé a určují severojižní směr
- poledník může vést kterýmkoli místem na zeměkouli
- všechna místa na jednom poledníku mají stejný čas

Rovnoběžky: Kružnice rovnoběžné s **rovníkem**, který je zároveň **nejdelší rovnoběžkou (označuje se 0° a měří přibližně 40 000 km)** a v poloviční vzdálenosti mezi severním a jižním pólem protíná všechny poledníky. **Od rovníku se počítá 90° na sever a 90° na jih.**

Vlastnosti rovnoběžek:

- rovnoběžky nejsou stejně dlouhé, ale zkracují se od rovníku k pólům
- rovnoběžku můžeme vést každým místem na zeměkouli
- rovnoběžky určují směr o západu k východu
- místa na rovnoběžce nemají stejný čas

Shrnutí: učebnice str. 30

úkoly: učebnice str. 30